

Ka tievelē ē senelē netor laika sektē pasaku mūsa mažēisēms...

MUKĀTĖ LORETA

Anū gal pasėklusitē, kėp sek kėtē, ē da žemaitėškā, so padainiavėmās, pamožėkavėmās. Ėiškuokėt kompaktėnės pluokštėlės „Žemaitiu pasakas su dainiuojėmās intarpās“ („Žemaičių pasakos su dainuojamaisiais intarpais“).

Tuokė garsa publikacėjė parėngė Vilniaus etnėnės kultūras cėntra specelistė Liugienė Marija. Garsa režisierius Klimka Giedrius, dailininkė Liugienė Virginija. Će sekamas pasakas ĩr tautuosakininka Dovidātė Jorgė sorinktas, ožrašėtas, vo anas iskaitė aktuorė Rapalītė Rasa ėš Šėlalės rajuona ėr gerė fuolkluora žėnuovā ėr sava gimtū tarmiū atstuvā: Ćernātė Kristina, kėlėma ėš Kretinguos rajuona, Kavaliauskis Stanisluovs ėš Telšiū, Sriebalios Juons ėš Plungės ėr Šarkātė Loreta ėš Šėlutės rajuona.

Kompaktėnie pluokštėlie skomb nepaprastas pasakas – tuos pasakuos gal ėšgėrstė ē vėsuokiū dainieliu, mozėkas instrumentu (smuika, dūdmaiši, kanklės, banduonėjė, cimbuolus, dambrieli ėr kėtus), katrū garselius ē meluodėjės pritaikė Aponavičiūtė Kristina, Sriebalios Juons ėr Morkūns Andrios. Pasaku pasėklusitė bus iduomė ne tik mūsa mažėisėms, bet ē tievelems – Će gražė skomb kuožna pasakuoriaus tarmie, intuonacėjės. Tievelems siūlom pasėklusios ē patėms ėšmuoktė pasektė pasaka sava tarmė. Kuožna dainelė, katra pagėvėn pasaka, soteik anā tam tėkra nuotaika, anou gal improvizoutė, pritaikont sava kūrėbas meluodėjė, gal net kuožna karta vės kėtuokė – vākou kuožna karta ta pasaka skombies ligo naujė.

Susigundiet? Kreipkities i Vilniaus etnėnės kultūras cėntra – ons ĩr parėngės ėr išleidės vėsū keturiū etnograpiū regėjuonu pasakas so dainiuojėmās intarpās. ĩnpormacėjė aple tus leidėnius gal sorastė Cėntra interneta svetainie <http://www.etno.lt>.

VUOŽIELIS NABAGIELIS

PASAKUO AKTUORĖ RAPALITĖ RASA,
KĖLUSI ĖŠ ŠĖLALĖS RAJUONA

Mona tievoks medžiutuos nabova. Ale pu mėškus pasėdairinietė anam liob patėktė. Vėina karta išejė uns i mėška – gal sotėks kuoki zuikieli a kū nuors. Dėdėlė miega mėška tiluma, medžiū šlamesi.

Neveltou ē anou suodība bova apsuodinta medės – suodno. Tievoks vėsa dėina vākštėuojė pu mėška. Ale nušautė zuikė tėt ē napavika. Vėina karta šautovs užsikėrta, kėta karta šaudams napataikė... Vo zuikis bova dėdelis kėp avėns.

Bova ūkanuota, vo i pavakarė pakėla debesis – pradiejė linotė. Tievoks saka: „Aš vės paskou ton kiški, ē jau tėt galva susisoka, kad ē nabžėnau, katruo vėituo eso. Pasėruodė aukštė medė, tonkė aglinā, vo prišās – dėdliausė pelkė, katruos nikumet tamė mėškė nabova. Vo aš, – saka, – sulėjės, sošlapės ē pavargės, nabžėnau, i katron posė ėtė. Atsisiedau, – saka, – unt kelma, misliju, pailsiesu, pamislėsu, kėp iš tuos pelkės išsikapstītė. Veizo – pri tuos pelkės, palei karklėna, vuožielis glaudas vėsos sošlapės, gailė meken.“ Tievokou dėdėlė pagaila vuoželė. „Aš, – saka, – pajėmiau anon i ronkas, sosopau i sermiegas skverna ē pradiejau goustė:

– Vuoju to vuožieli, to nabagieli,
To sošlapės, vo kuoks to sošalės,
Iš kor to atklėdės, Će pasėklėdės,
Iš kor to atklėdės, Će pasėklėdės?

Vo vuožielis mon atsakė žmuogaus balso:

– Aš nasošlapės, aš nasošalės,
Aš na vuožielis, aš – velnielis!”

Tievoks dėdėlė išsigonda ē tieškė ton vuožieli i pelkė. Tujaus ka trėnkė Perkūns – vondou išsėtaškė, sudundiejė viesols miediu vėršūniem. Tumet saka tievoks: „Aš ē sopratau, ka vėsa dėina vākštėuojau velnė vediuojėms, vo tas zuikis bova na kas kėts kėp nalabāsė.“ Ė nablėka tuos pelkės. Ė akisė prašvėisiejė. Tievoks pamatė pažiastamas vėitas ē laimingā parėjė nomėi.

No vo tėik prisėmėnėmu iš tievoka pasakuojėmu. Vo kas žėna daugiau, tas raša tuoliau.